

ŠIESTA NEDEĽA CEZ ROK C

Aj minulú nedeľu som na začiatku spomenul, že najkrajšie miesta na severe Svätej zeme sú miesta okolo Genezaretského jazera. Nad jazerom navštevujeme Kostol blahoslavenstiev, kde si pripomíname takzvanú Horskú reč Pána Ježiša, ktorú opísal evanjelista Matúš v 5. kapitole svojho evanjelia. Podľa historikov je toto miesto nie autentické s touto správou. Táto hora je miestom, kde sa chodil Pán Ježiš modliť aj celé noci. Keďže sa Talianom podarilo toto miesto kúpiť, tak tu na pamiatku blahoslavenstiev postavili kostol. Skutočné miesto, kde odznela Horská reč, je niekoľko sto metrov nižšie, ako píše Lukáš, že: „Ježiš zostúpil z vrchu a zastal na rovine...“ Teda, z toho miesta, kde dnes stojí vyššie spomínaný kostol. Skutočné miesto sa nachádza nad cestou medzi Tabghami, kde sa archeológom podarilo odkryť Jaskyňu blahoslavenstiev a základy malého kostola a kláštora zo 4. storočia. Toto všetko zničili Peržania v 7. storočí. Každú skupinu upozorňujem na toto vzácne miesto, kde Pán Ježiš učil a tu odznela aj Horská reč, ktorej súčasťou sú blahoslavenstvá.

Je tu otázka, prečo evanjelista Matúš spomína osem blahoslavenstiev a evanjelista Lukáš polovicu, teda štyri. Odpoveď spočíva v tom, že Matúš písal svoje evanjelium pre žido-kresťanov a Lukáš pre pohano-kresťanov. Lukáš podáva skrátenú Kristovu reč na vrchu. Vyžaduje to jeho cieľ. Obrátencom z pohanstva nebolo potrebné uvádzať časti, ktoré nemali priamy vzťah k nim. Blahoslavenstvá u Matúša nie sú bezprostredne zamerané na poslucháčov, lebo keď si ich všimneme, tak Matúš hovorí v tretej osobe, kým u Lukáša sa oslovujú priamo poslucháči.

Asi sa nám zdá čudné, keď Pán Ježiš vyhlasuje za blahoslavených tých, čo sú chudobní, hladní, smutní a opustení. Niektorí nepriatelia Cirkvi pripisujú Pánu Ježišovi, že blahoslavenstvami chce dať chudobným a hladným akoby ópium, omámiť a uspať ich, aby sa uspokojili so svojím osudom a aby nič nepodnikali proti svojmu biednemu položeniu a za to, že keď budú hladní, biedni na tomto svete, tak zato budú odmenení v nebi. Ale to je omyl, lebo Pán Ježiš to nemyslel tak. On radikálne vyhlásil, že dá nebo tým, ktorí budú radikálne odstraňovať biedu a hlad, keď dajú jesť alebo piť hladným a smädným, keď zaodejú nahých alebo pocestných príjmu do svojich príbytkov. Teda, nebo dá za odstránenie chudoby a biedy, a to treba zdôrazniť, že nie za chudobu a biedu, lebo On chce, aby všetci ľudia žili v podmienkach dôstojných človeka. Môže niekoho na svete blahoslaviť chudoba a hlad? Všimnime si Pána Ježiša, ktorý najlepšie vie, čo je chudoba. V chudobe sa narodil, v chudobe žil. Ved' povedal: „Vtáci majú svoje hniezda, líšky majú skrýše, ale Syn človeka, nemá kde hlavu skloniť.“ A napokon v chudobe a nahý zomrel na kríži. On lepšie skúsil chudobu ako my. On dobre vie, že stav chudoby sám o sebe nie je blažený, ale on vyzdvihol chudobných z inej príčiny. Z takej, že takíto ľudia skôr spoznajú, že jestvuje aj niečo iné než vlastné namyslené „ja“. Vedia sa ľahšie otvoriť pre potreby iných. Za ich otvorený postoj k blížnemu, za ich ochotu voči ostatným ľuďom im patrí Božie kráľovstvo. Nie za ich prázdne vrecká, ale za ich lásku k biednym. A tu by som opäť vyzdvihol činnosť Matky Terezy. Keď pôsobila v škole v Indii ako učiteľka pre dievčatá z bohatých rodín a cez bránu videla, čo sa deje na uliciach Kalkaty, tak sa zriekla takéhoto života. Rozhodla sa opustiť kláštor, obliekla si jednoduché rúcho a začala ako chudobná pomáhať najbiednejším v uliciach mesta. A čo dokázala, vieme z jej života.

Pán Ježiš sa v dnešnej stati obrátil aj proti bohatým, nasýteným, blahobytným a pyšným ľuďom, ktorí si mysleli, že im patrí Božie kráľovstvo preto, že si dokážu splniť povinnosti voči Zákonu, voči darom v chráme, lebo majú nato dosť prostriedkov. Považovali sa za spravodlivých pred Bohom, a preto si nikdy nezasadli s chudobnými k jednému stolu, lebo chudobných a hladných považovali za Bohom potrebaných,

a preto nimi opovrhovali. Veľmi dobre poznáme podobnosť o boháčovi a Lazarovi, ktoré si odporúčam prečítať v Lukášovom evanjeliu 16, 19-31.

Chápeme už teraz, prečo Pán Ježiš vyhlasuje: „Beda vám bohatí, beda vám nasýtení, beda vám, čo sa smejete od spokojnosti nad svojím bohatstvom, beda vám pyšní?“ Preto takýchto ľudí Pán Ježiš vylučuje z Božieho kráľovstva nie preto, že majú peniaze, ale za ich sebecké zmýšľanie. Aby sme tejto náuke Pána Ježiša verili, zdôraznil ju tým spôsobom, že kategoricky zavrhol v chráme pyšného „spravodlivého“ farizeja, ktorý sa modlil, postil, chodil do chrámu, ale pri tom všetkom pohrdal ostatnými ľuďmi. Tiež odporúčam prečítať si z Lukášovho evanjelia 18, 9-14.

Poučenie a povzbudenie pre nás spočíva v tom, či kladieme dôraz na to, či sme alebo nie sme ochotní pomáhať tým ľuďom, ktorí to od nás potrebujú. To je v očiach Pána Ježiša to najhlavnejšie a na ľudskom a kresťanskom živote to najkrajšie.

Pripravil vdp. Martin Mojžiš, sprievodca pútnikov.